

Luka 4,38-44

Propovijed: **Radosna Vijest prije svega**

napisao: Danijel Dragaš

2023.

UVOD

1. U Pretposljednjoj propovijedi smo proučavali Izaiju 61 i ono što ti stihovi, koje je Isus sam čitao u sinagogi, znače za židovski narod. Nakon čitanja, Isus je rekao da je on taj o kome Izaija prorokuje. Nažalost, reakcija njegovih susjeda bila je vođena bijesom – htjeli su ga doslovno baciti u provaliju. Isus je prošao između njih i, vjerujem Božjim čudom, izbjegao sigurnu smrt. Nakon toga vraća se u Kafarnaum. Kafarnaum je bio sjedište Isusove službe dok je bio na zemlji.

1.1. U prošloj propovijedi dao sam svoj prijedlog o tome kako trebamo gledati na značenje riječi autora Luke kada je napisao: „On je poučavao s vlašću.“ Vjerujem da je Isusov model poučavanja prijeko potreban i danas. Mnogi biblijski učitelji nemaju takav pristup kada poučavaju druge. Isto tako, govorili smo o opsjednutom čovjeku. Kao što sam rekao, ne vjerujem da imamo potpuni uvid u to kako je to tada izgledalo. Vjerujem da je s Isusovim dolaskom tadašnji starovjekovni svijet, koji je bio prepun mističizma, iracionalnih stajališta, prestao postojati u tom obliku. Zašto? Zato što je s dolaskom Isusa na zemlju Bog Otac smanjio sotonu ovlasti nad zemljom. Isusovim dolaskom svijet je uhvatio novi pravac – pravac razumnih ideja, kako religijskih, tako i kulturnih.

UPOZNAVANJE S BUDUĆIM APOSTOLIMA

2. (Luka 4,38-39) „Ustavši iz sinagoge, uđe u kuću Šimunovu. A Šimunovu je punicu mučila velika ognjica. I zamole ga za nju. On se nadvi nad nju, zaprijeti ognjici i ona je pusti. I odmah ustade i posluživaše im.“

2.1. Čitamo u tekstu da je Isus, nakon događaja u sinagogi, otišao u kuću Šimuna. Vrlo vjerojatno su se Isus i Šimun upoznali tijekom Isusovog poučavanja naroda u Galileji. U Evandjelju po Ivanu na samom početku opisani su događaji koji nam ukratko govore kako su se i kada upoznali neki od apostola s Isusom. Znamo da su Ivan i Andrija, brat Šimunov, bili učenici Ivana Krstitelja. Dan kada je Isus prolazio pored njih, Ivan Krstitelj, vidjevši ga, reče: „*Evo Jaganjca Božjeg koji oduzima grijeh svijeta.*“ U tom trenutku Ivan i Andrija odlučili su slijediti Isusa. On ih je pozvao da pođu s njim u

Galileju i vide gdje on živi¹.

2.2. Želim ovdje istaknuti nešto. U ovom događaju, gdje Ivan Krstitelj upućuje na Isusa, vidimo nevjerojatnu poniznost s njegove strane. On svoje učenike šalje da slijede onoga za koga ih je pripremao. Iako je u to vrijeme Ivan Krstitelj bio poznat poput današnje rock-zvijezde, to ga nije promijenilo, nije se uzdigao iznad drugih. U svom srcu znao je zašto je ovdje i koja je njegova uloga – pripremiti put za dolazak Mesije.

2.3. Možemo iz ovoga izvući važnu primjenu: ako je netko biblijski učitelj i ima svoje učenike, i s vremenom shvati da ih više nema čemu poučiti – a zna da postoji netko tko može preuzeti i dati im ono što on sam ne zna – pravi biblijski učitelj trebao bi se poniziti, pobijediti vlastiti ponos i reći svojim učenicima da slijede tog drugoga jer on zna više od njega. To zahtijeva mudrost i poniznost – priznati samome sebi da svojim učenicima više nema što dati i da ih mora pustiti. Nažalost, često naša želja za slavom i kontrolom nad drugima ne dopušta nam da tako nešto učinimo.

2.4. Vratimo se sada na događaje. Ivan i Andrija odlučili su slijediti Isusa. Dolaskom u Galileju, Andrija je pozvao svoga brata Šimuna da vidi Mesiju. Šimun prihvaća poziv i odlazi vidjeti Isusa². Kada spojimo sva Evangelja, možemo zaključiti da su se Isus i Šimun već dobro poznavali prije ovoga trenutka kada Isus ulazi u Šimunovu kuću.

RADOSNA VIJEST PRIJE SVEGA

3. Čitamo dalje da je Šimunova punica imala groznicu. Oni su zamolili Isusa da je ozdravi. On to i učini, kao što je ozdravljao i druge. Postavlja se pitanje: postoji li neki dublji razlog zašto je Isus ozdravio punicu, ili je to učinio samo zato što su ga zamolili? Vjerujem da je u svakom ozdravljenju Bog Otac htio posvjedočiti da je Isus njegov izabrani Mesija, kojega je prvenstveno poslao na svijet da donese Radosnu Vijest svome narodu. Ali je li Isus mogao izliječiti nekoga samo zato što mu se više svidio od drugoga? U ovom slučaju, apostoli su ti koji su Isusa zamolili da izliječi Šimunovu punicu.

3.1. Moramo razumjeti da je Isus prvenstveno poslan zbog Radosne vijesti, a ne prvenstveno zbog ozdravljenja bolesnih. I s tim razumijevanjem, vjerujem, pristupao je svakoj situaciji. Tekst nam pokazuje da je punica bila u kući svoga zeta Šimuna, što znači da su se Šimun i njegova supruga brinuli za njezinu majku. Isus zna da će Šimun odigrati jednu od glavnih uloga u zadatku zbog kojeg je Isus došao na zemlju. To znači da će se Šimun morati puno žrtvovati, a njegova odsutnost bit će teško podnošljiva za cijelu obitelj, a posebno za njegovu suprugu. Dodatni teret bila je i briga za bolesnu punicu. Ostaviti suprugu samu da se nosi s tim teretom zasigurno bi Šimuna učinilo rastresenim na putovanjima s Isusom.

3.2. Pretpostavljam da je upravo zbog toga Isus odlučio ozdraviti Šimunovu punicu – jer nije htio da na zajedničkom putovanju, dok naviješta Radosnu vijest, ima uz sebe rastresenog i zabrinutog apostola. Htio je da Šimun bude potpuno posvećen i koncentriran na zadatak koji je pred njima. Drugim riječima, Isus je jako dobro razumio što znači briga za obitelj. I dok je od svojih učenika tražio „sve“, kao učitelj i vođa zasigurno je htio olakšati im tamo gdje je mogao.

¹ Ivan 1,35–39

² Ivan 1,40-42

3.3. Daljnji tekst nam pokazuje da je punica ustala i počela ih posluživati. To je, vjerujem, bio prekrasan prizor za sve koji su svjedočili tom događaju.

PRAVILA, PRAVILA

4. (Luka 4,40) „O zalazu sunca svi koji su imali bolesnike od raznih bolesti dovedoše ih k njemu. A on bi na svakoga od njih stavljao ruke i ozdravljao ih.“

4.1. Luka nam piše da o zalasku sunca svi koji su imali bolesnike dovodili su ih k Isusu. Znamo iz prijašnjih događaja da se ovo zbiva na dan šabata. Pitanje koje izranja: zašto su Židovi baš čekali zalazak sunca? Postoji razlog. Usmena tradicija koja je tada vladala među Židovima zabranjivala je da itko hoda dulje od nekoliko stotina metara na šabat. Isto tako, do zalaska sunca nije bilo dopušteno prenositi nikakve predmete s jednoga mjesta na drugo. Starješine mjesta pazile su da se ta tradicija provodi do slova. Sva šabata pravila vrijedila su do zalaska sunca, a nakon toga Židov se mogao vratiti normalnom životu.

4.2. U tekstu čitamo da su se ljudi uputili „dok“ je sunce zalazilo. To pokazuje veliku želju naroda da što prije dođu do Isusa. Oni zapravo nisu do kraja poštovali usmenu tradiciju – šabat je tehnički gledano još uvijek trajao. To je zasigurno ljutilo starješine i farizeje toga mjesta. Tekst dalje kaže: „On bi na svakog pojedinog stavljao ruke da ih izliječi od njihove bolesti.“ Tu se vidi golema posvećenost, ljubav i milost Isusa, čovjeka koji se brine za svoj napaćeni i tlačeni narod. Umor mu nije bio zapreka da učini milost svakome. Na svakog „pojedinog“ stavio je svoju ruku. Kakva nesebičnost i kakvo strpljenje našeg Gospodina!

4.2. (Luka 4,41) „A iz mnogih su izlazili i zlodusi vičući: 'Ti si Sin Božji!' On im se prijetio i nije im dao govoriti jer su znali da je on Krist.“

4.3. Luka ovdje govori da su zli duhovi, kao i u prošlom događaju, bili uporni i odlučni da Isusa dovedu u prijevremenu nevolju. Njihova namjera bila je da ga ubiju. Njihov cilj je bio spriječiti ostvarenje Božjih obećanja – u ovom slučaju, da Isus ode na križ.

MOLITVA

5. (Luka 4,42) „Kad osvanu dan, izađe i pođe na samotno mjesto. I mnoštvo ga tražilo. Dođoše k njemu i zadržavahu ga da ne ode od njih.“

5.1. Čitamo da je Isus otišao na samotno mjesto. U (Marku 1,35) piše: „Rano ujutro, dok je još bio mrak, ustade, izađe te ode na samotno mjesto, i ondje je molio.“ Neki biblijski učitelji ističu, na temelju ovoga teksta, koliko je važno da se vjernik svakodnevno moli i da u molitvi razvije disciplinu. Drugim riječima: „Ako tvrdiš da si kršćanin, moraš se svakodnevno moliti, vidimo u Evanđeljima da je i Isus to činio,“ bi rekli ti učitelji.

5.2. Djelomično se slažem s tim učiteljima. Ali kao i uvijek postoji opasnost da krivo shvatimo što nam autor Pisma želi poručiti u određenom tekstu. Osobno ne vjerujem da nam autor ovdje želi reći: „Ako se svaki dan molite, vaša duhovnost će rasti“ ili „Ako se molite nekoliko puta dnevno, Bog će brže uslišati vaše molitve.“ U Evanđeljima imamo primjere farizeja koji su se ustrajno i svakodnevno molili

na trgovima – znači, imali su disciplinu molitve – ali iz krivih razloga. Oni su htjeli da ih drugi vide kao „svetije“ i „produhovljenije.“ I mi vrlo lako možemo upasti u istu zamku.

5.3. Možemo razviti disciplinu molitve i moliti se mnogo puta dnevno, pa onda u srcu reći: „*Ja se više molim od svog brata u crkvi, dakle duhovniji sam od njega.*“ Ili, s druge strane, možemo vjerovati da će nam Bog uslišiti molitve samo zato što se molimo više puta dnevno. A kada nam na kraju ne usliši ono što smo tražili, postajemo razočarani, obeshrabreni, pa čak i ljuti na Boga.

5.4. Da bismo shvatili zašto je Isus tako često odlazio moliti se, moramo sagledati širu sliku događaja u njegovom životu i oko njega. Kada to učinimo, vidimo da su njegovi dani bili puni buke, stresa, umora i iscrpljenosti. To je u Isusu stvaralo „potrebu“ molitve. Morao je pobjeći od ljudi koji su ga svakodnevno salijetali. Da to nije činio, iscrpio bi se, ponajviše duhovno, i na kraju ne bi mogao izvršiti svoju službu tako učinkovito – a znamo da ju je izvršio do kraja.

5.5. Njegov cilj u molitvi bio je obnoviti se u Bogu, napuniti se snagom. On se u molitvi hrvao sa svojom tjeskobom, strahom i brigom. Kroz molitvu tražio je Očeve upute kako dalje. Kroz molitvu prihvaćao je ono što mu je možda bilo teško prihvatiti. A kada bi prošao kroz taj proces, bio je spreman vratiti se službi.

5.6. Isto vrijedi i za vjernika danas. U životu postoje razdoblja kada se molimo intenzivnije i razdoblja kada se molimo manje. Naša svakodnevna iskustva – jesmo li tjeskobni, rastreseni, nemirni, ili pak stabilni i mirni – utječu na našu potrebu za molitvom i na „količinu odlazaka“ na samotno mjesto. Ali to što se ne molimo uvijek istom snagom i istim intenzitetom ne znači da smo manje duhovni. Isto tako, to što se ne molimo više puta dnevno ne znači da nam Bog neće uslišiti molitve.

5.7. To nije biblijska perspektiva. Bog će uvijek učiniti da se njegova volja ispuni u našoj realnosti – kako u našem životu, tako i u životu drugih. Naša molitva ne mijenja Očevu volju, mi ne možemo svojom molitvom promijeniti njegov plan.

Mi, isto kao i Isus, kroz molitvu dolazimo do prihvaćanja volje našega Oca. Farizeji bi sigurno rekli da to nije tako, a možda i poneki današnji učitelji.

RADOSNA VIJEST ILI IZLJEČENJE?

6. U tekstu dalje piše da su ga ljudi tražili i molili da ne ide od njih. Vidimo da je u to vrijeme Isus postajao vrlo poznata ličnost u Izraelu. Želja ljudi da ga vide i dotaknu nije mu dopuštala mnogo vremena da bude sam. Gdje god bi otišao na samotno mjesto, oni bi ga pronašli.

6.1. Moje pitanje je: zašto su ga zapravo tražili – da ih izliječi ili da slušaju njegovo učenje?

6.2. Vjerujem da nam Isus odgovara na to pitanje u **(Luki 4,43)** „*A on im reče: 'I drugim gradovima treba da navješćujem evandjelje o kraljevstvu Božjem. Jer za to sam poslan.'*“

6.3. On svome narodu daje jasnu izjavu zbog čega je zapravo došao. Isus je prepoznao njihove želje i njihovo traženje, i znao je da ga većina želi radi ozdravljenja. Zato im daje izjavu kojom naglašava da je Radosna vijest „važnija“ od njihova ozdravljenja.

6.4. Kao kršćani navikli smo gledati na Radosnu vijest na ovaj način: „*Isus je poslan na svijet da nas spasi od druge smrti, one koja čeka svakog čovjeka ako se ne pokaje.*“ I to je istina. Ali za Židova riječ „Radosna vijest“ ima puno šire značenje. Naime, da bi se sva Božja obećanja dana Abrahamu, Izaku i Jakovu ispunila – a to je: „Ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod“ – Izrael je morao biti spreman duhovno. Morali su „ljubiti Boga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svom pameti svojom.“ A kada proučavamo Stari zavjet, vidimo da to nikada nisu činili. Sve do Isusova vremena ostali su buntovan i neposlušan narod prema Jahvi.

6.5. Isus dolazi na scenu i svojim djelima i riječima pokazuje im kako izgleda pravi Izraelac – onaj koji tvrdi da ljubi Jahvu. On im govori: „*Slijedite mene kao primjer, Izraele, i Jahve će uspostaviti svoje kraljevstvo koje toliko iščekujete. Ako se ponizite pred mojim učenjem i prihvatite ga, Jahve će ispuniti obećanja dana vašim ocima. Oslobodit će vas od tlačitelja, umnožit će vas, postat ćete kraljevstvo koje će pravedno vladati nad svim narodima. Bogatstvo vaše neće se moći izbrojati. Ako vas neprijatelj napadne, Jahve će vas zaštititi. No da bi se to ispunilo, morate vjerovati da je vaš Mesija sada među vama. Morate se pokajati i postati pravi Izraelci, kao što su to bili vaši oci. Ako to učinite kao narod, kraljevstvo Božje doći će na zemlju – sada i ovdje.*“

6.6. Iako tekst u prvom redu ima to značenje za Židove u Isusovo vrijeme, mi današnji kršćani također možemo iz njega izvući primjenu i vidjeti kako se odnosi na nas.

6.7. Kroz svoje iskustvo želim pokazati tu primjenu. Na počecima moga hoda s Isusom, glavna misao bila mi je pronaći u Bibliji tekst gdje Bog Otac obećava meni, svome novom djetetu, ozdravljenje ako vjerujem u ime njegova Sina, Isusa Krista. U potrazi sam naišao na ovaj tekst i taj konkretan događaj. I on mi je dao odgovor na pitanje. Odgovor nije bio onakav kakav sam želio, ali bio je jasan: „Zašto je Isus došao na svijet?“ A to je – da nam daruje i pokaže put do vječnog života.

6.8. Iako je Isus ozdravljao mnoge, sada shvaćam da to nikada nije bilo njegovo prvo poslanje. Jedan od razloga zašto je ozdravljao bio je taj da privuče mnoštvo kako bi čulo Radosnu vijest. Jer nikada ne bi okupio toliko mnoštvo da nije činio čudesa.

6.9. Vidimo iz teksta da je Isus u jednom trenutku odlučio napustiti ljude i otići u druge krajeve kako bi propovijedao Radosnu vijest. Ostaje pitanje: je li bilo onih koji nisu bili izliječeni? Vjerujem da jest. Jesu li oni koji su bili izliječeni svjedočili o njegovim čudesima i nauku onima koji nisu osobno čuli njegovu pouku? Vjerujem da jesu. Iako nije ozdravio svakog čovjeka u Izraelu, odjek njegova nauka zasigurno se čuo u svakom kutku – u gradu, selu, na pašnjacima, u kraljevskim dvorima, pa i u religijskim ustanovama. Zato vjerujem da je Isus primarno došao zbog Radosne vijesti, a ne zbog ozdravljenja.

6.9.1. Kada sam to shvatio i prihvatio da je to biblijska perspektiva, moj je život dobio novo značenje. Oslobodio sam se iscrpljujuće svakodnevne želje da ozdravim. Moj je glavni fokus sada: pripremiti se za dolazak kraljevstva Božjega. Moj je fokus proglasiti Radosnu vijest drugima koji je žele čuti, da bi se i oni mogli pripremiti za to kraljevstvo. Ako je Isus moj put, onda želim činiti ono što je i on činio dok je bio na zemlji.

6.9.2. Za kraj želim reći ovo: svjestan sam da Bog može sada i ovdje pogledati na mene i ozdraviti me. Ali on mi je već dao najvažniji dar koji jedan čovjek može primiti – blagoslov vječnog života. I to je

daleko važnije od ozdravljenja. Vjerujem da je upravo to Isus htio istaknuti svome narodu kada im je rekao: „I drugim gradovima moram donijeti Radosnu vijest o kraljevstvu Božjem, jer sam radi toga i poslan.“

6.9.3. Tu je istinu Isus htio da shvati njegov narod, a i mi današnji kršćani. Isus nam svima govori: „Slušajte moj nauk, učite od mene, živite i mislite kako ja živim i mislim. Ljubite moje zapovijedi. Pripremite se za kraljevstvo Božje, jer ono uskoro dolazi. A da biste ušli, morate biti spremni.“